

Dosarul nr. 1ra-140/2016

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

10 februarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoreiei Fălești din 02 iulie 2015 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 septembrie 2015, declarat de inculpatul

Cenușa Ion Ivan, născut la 09 decembrie 1990, originar și domiciliat în or. Fălești, str. A. Donici, 5.

Termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță: 15.06.2015 - 02.07.2015;*
2. *instanța de apel: 21.07.2015 - 16.09.2015;*
3. *instanța de recurs: 18.11.2015 – 10.02.2016.*

Procedura prevăzută de art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

Asupra admisibilității recursului în anulare în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoreiei Fălești din 02 iulie 2015, Cenușa Ion a fost condamnat în baza art. 188 alin. (2) lit. b), d), e) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală și i-a fost stabilită pedeapsă sub formă de 5 ani și 4 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

A fost încasat de la Cenușa Ion, în beneficiul părții vătămate, Rîmari Ana, suma de 3 000 lei cu titlu de prejudiciu material.

Prin aceeași sentință a fost condamnat și Zaițev Vladimir Veaceslav pe art. 188 alin. (2) lit. b), d), e) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, la 6 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip

închis, în privință cărui sentința nu este contestată.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat în fapt că, la 02 iunie 2015, în jurul orei 22:10, Cenușa Ion împreună și de comun acord cu Zaițev Vladimir, fiind în stare de ebrietate alcoolică, intenționat, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, prin deteriorarea geamului au pătruns în locuința lui Rîmari Anna, din or. Fălești, str. 31 August 6, atacînd proprietara prin folosirea violenței periculoase pentru viață, exprimată prin aplicarea multiplelor lovituri în regiunea capului cu o cheie reglabilă de fier, pe care au folosit-o în calitate de armă, cauzîndu-i vătămări corporale ușoare, sub formă de traumatism cranio-cerebral închis, cu comoție cerebrală, plăgi contuze la regiunea parieto-occipitală la țesuturile moi a capului, fapt constatat prin raportul de expertiză medico-legală nr. 95 D din 04 iunie 2015, depozitînd-o de mijloace bănești în sumă totală de 140 lei, părăsind locul faptei, respectivele acțiuni fiindu-i încadrate în baza art. 188 alin. (2) lit. b), d), e) Cod penal, cu calificativele *''tîlhăria, adică atacul săvîrșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viață; de către două persoane; prin pătrundere în locuință; cu aplicarea altor obiecte folosite în calitate de armă''*.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Frecăuțanu Iuri în numele inculpatului Cenușa Ion, care nu a contestat legalitatea încadrării juridice a faptelor infracționale imputate inculpatului, a solicitat casarea sentinței în latura pedepsei penale, cu atenuarea acestei prin stabilirea celei non-privative de libertate, reieșind din cumulul circumstanțelor atenuante, cum ar fi: *recunoașterea vinovăției și căința sinceră, caracteristica pozitivă de la locul de trai, vîrsta tînă, lipsa antecedentelor penale și existența unui copil minor la întreținere, oferindu-i posibilitatea de a contribui la întreținerea acestui și a tatălui său ce este persoană cu dezabilități și care necesită o îngrijire permanentă*.

Avocatul a menționat că, consideră pedeapsa cu închisoare, numită inculpatului, nu numai ineficientă în vederea executării scopului ei de corectarea a celui vinovat, ci în împrejurările de fapt a cauzei, va deveni o osîndă pentru inculpat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 septembrie 2015, apelul declarat de către avocatul Frecăuțanu Iuri în numele inculpatului Cenușa Ion, împotriva sentinței Judecătorei Fălești din 02 iulie 2015, a fost respins ca fiind nefondat, cu menținerea acesteia.

În motivarea deciziei, instanța de apel a menționat că, prima instanța cercetînd în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportată la declarațiile date în ședința de judecată și probele administrate, corect a stabilit situația de fapt și de drept calificînd faptele penale ale inculpatului Cenușa Ion, potrivit infracțiunilor imputate.

În această ordine de idei instanța de apel a reținut, că prezenta cauză a fost judecată de către instanța de fond în temeiul art. 364¹ Cod de procedură penală, în baza probelor administrate la faza urmăririi penale, acceptate de către inculpatul Cenușa Ion, prin cererea depusă pînă la începerea cercetării judecătorești, potrivit căreia el a recunoscut în totalitate fapta indicată în rechizitoriu (*f. d. 173*).

Astfel, instanța de apel a menționat că, prima instanță corect a constatat, că în baza cumulului de probe administrate în prezenta cauză, pe deplin a fost dovedită vinovăția inculpatului Cenușa Ion în comiterea atacului tîlhăresc, săvîrșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viață, săvîrșit de două persoane, prin pătrundere în locuință, cu aplicarea altor obiecte folosite în calitate de armă, acțiunile lui corect fiind încadrate în art. 188 alin. (2) lit. b), d), e) Cod penal.

În susținerea concluziei privind corectitudinea stabilirii inculpatului a pedepsei penale, instanța de apel a ținut să menționeze, că la numirea ei, instanța de fond a dat deplină eficiență dispozițiilor art. 61 Cod penal, ce stabilesc scopul pedepsei penale și rolul ei asupra corectării inculpatului, prevenind comiterea de către el pe viitor al altor fapte penale. La fel instanța a ținut cont și de prevederile art. 75 Cod penal, ce stabilesc criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, cum sunt: gravitatea faptei comise și urmările prejudiciabile survenite, atîrnarea victimei față de pedeapsa numită inculpatului, rolul acestui în comiterea faptei în raport cu atitudinea manifestată de el pe parcursul urmăririi penale și judecării cauzei recunoscînd vinovăția și dînd dovadă de o căință sinceră în legătură cu urmările survenite; lipsa antecedentelor penale, caracteristica pozitivă de la locul de trai, aflarea la întreținere a unui copil minor și a tatălui cu dezabilități.

Totodată, instanța de apel a reiterat, că la stabilirea pedepsei penale, instanța de fond corect a reținut, că potrivit art. 16 alin. (4) Cod penal infracțiunea comisă de inculpatul Cenușa Ion (art. 188 alin.(2) lit. b), d), e) Cod penal) face parte din categoria infracțiunilor grave, pentru care legiuitorul a prevăzut exclusiv pedeapsa

închisorii pe un termen de la opt pînă la zece ani, în privința căreia sunt inaplicabile prevederile art. 90 Cod penal.

Așadar, instanța de apel a menționat că, prima instanță ținînd cont de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, a redus pedeapsa inculpatului în limitele admisibile de lege, aplicîndu-i doar 5 ani și 4 luni închisoare, astfel acesta beneficiind deja de reducerea ei. O altă modalitate de atenuare a acesteia, legiuitorul nu a prevăzut, ceea ce face absolut neîntemeiată cerința avocatului Frecăuțanu Iuri privind atenuarea pentru inculpat a pedepsei penale.

Totodată, în respingerea respectivei solicitări instanța de apel a menționat, că potrivit pct. 11 a Hotărîrii Plenului CSJ nr. 8 din 11.11.2013, Cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale, ca excepționale, instanța urmează să stabilească astfel de împrejurări care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și date privind personalitatea făptuitorului: grad de invaliditate - I, II (persoana cu dizabilități severe și accentuate), merite deosebite față de societate, alte circumstanțe de importanță majoră. În spiritul acestei norme penale, se înțelege că trebuie să existe ori în împrejurările în care s-a derulat fapta infracțională, ori în datele privind personalitatea infractorului, circumstanțe, împrejurări, particularități, situații sau stări de lucruri, care constituie excepție de la starea obișnuită a lor ori a personalității inculpatului, împrejurările obișnuite fiind cele care predomină și caracterizează majoritatea cetățenilor și nu pot fi considerate excepționale.

Astfel, instanța de apel a menționat că, recunoașterea vinei, căința sinceră, caracteristica pozitivă de la locul de trai, acceptarea bazei probante administrate pe caz, lipsa antecedentelor penale, prezența la întreținere a unui copil minor și a tatălui cu grad de dizabilitate nu formează circumstanțe excepționale a cauzei, ce ar permite aplicarea în privința lui Cenușa Ion, a dispozițiilor art. 79 Cod penal, aceste circumstanțe, după cum a și reținut instanța de fond fiind doar circumstanțe atenuante a cauzei ce au permis aplicarea față de inculpat a unei pedepse minimale prevăzută de legea penală.

5. Decizia este atacată cu recurs ordinar de către inculpatul Cenușa Ion, prin care solicită casarea parțială a hotărîrilor atacate, în partea stabilirii pedepsei, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea în această parte a unei hotărîri, prin care în baza art. 79 alin. (1) Cod penal, să i se aplice o pedeapsă sub limita minimă prevăzută de legea penală, iar în temeiul art. 90 Cod penal să fie

suspendată condiționat executarea pedepsei. În drept recursul declarat de către inculpatul Cenușa Ion, se invocă pe temeiul expres stipulat de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, invocând că, concluzia instanțelor inferioare referitor la faptul că *„recunoașterea vinovăției, căința sinceră, caracteristica pozitivă de la locul de trei, acceptarea bazei probante administrate pe caz, lipsa antecedentelor penale, prezența la întreținere a unui copil minor și a tatălui cu grad de dizabilitate”* nu constituie circumstanțe atenuante, este una greșită, deoarece legiuitorul nu stipulează expres care sunt acestea.

Astfel, recurentul menționează că pedeapsa aplicată acestuia nu este una echitabilă, iar instanțele inferioare prin stabilirea acestei pedepse au încălcat prevederile art. 6 CEDO.

6. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de către inculpatul Cenușa Ion, solicitând respingerea acestuia, cu menținerea hotărârii contestate, menționând că instanța corect nu a constatat careva abateri procesual-penale, iar termenul și categoria de pedeapsă au fost stabilite în dependență de circumstanțele atenuante și agravante, precum și de efectele acestora.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că, acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv și în temeiul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material. Sub acest aspect și cu referire la argumentele din recurs, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a deciziei contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 4. din prezenta decizie, denotă că instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind aplicarea pedepsei inculpatului în strictă conformitate cu prevederile

normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținând cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, conform cărora persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului. Deci pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale.

Astfel, Colegiul penal a reiterat că, instanțele anterioare au ținut cont de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, fiind de acord cu faptul că, instanța de fond a redus pedeapsa inculpatului în limitele admisibile de lege, aplicându-i doar 5 ani și 4 luni închisoare, astfel acesta beneficiind deja de reducerea ei.

Mai mult, potrivit argumentelor invocate și reproduse în *pct. 5.* din prezenta decizie, recursul este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat circumstanțele cauzei în latura pedepsei. Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate.

Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în latura pedepsei în alt sens decât cel pe care îl propune recurentul este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar la fel este lipsită de orice temei legal.

Pe lângă aceasta, concluzia instanței de apel coroborează și cu faptul că, conform prescripțiilor art. 90 Cod penal, dacă instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că

nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, instanța de apel pronunțându-se argumentat asupra motivelor în latura pedepsei penale.

Însă, potrivit descriptivului sentinței, asemenea circumstanțe instanța de fond nu a constatat (*pct. 2. din decizie*).

Circumstanțele enunțate denotă că instanța de apel, nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că i-a aplicat inculpatului o pedeapsă individualizată conform prevederilor legale și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Astfel, odată ce recursul de pe rol este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

9. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 septembrie 2015, de inculpatul Cenușa Ion Ivan, în propria cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Publicată integral la *17 februarie 2016*.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan